

Monumentnummer*: 517443

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status **rijksmonument**
Inschrijving register* **10 augustus 2001**
Kadaster deel/nr **82850/99**

Woonplaats*		Gemeente*		Provincie*			
Hoorn		Hoorn		Noord-Holland			
Straat*	Nr*	House letter*	Toev.*	Postcode*	Woonplaats*	Situering	Locatie
Bierkade	4			1621 BE	Hoorn		
Bierkade	4 A	A		1621 BE	Hoorn		
Kadastrale gemeente*		Sectie*	Kadastraal object*		Appartement aanduiding		Grondperceel
Hoorn		A					4202
Hoorn		A					4201
Hoorn		A					4087

Omschrijving**

Inleiding

Voormalig dubbel KAASPAKHUIS 'Alkmaar' en 'Gouda', gebouwd in 1903 in opdracht van K. de Jong Mz. Het pand is gelegen aan de zuidoostzijde van de Bierkade. In de in orangerode verblendsteen opgetrokken voorgevel zijn aan de renaissancestijl ontleende motieven toegepast. Het gebouw heeft tot 1992 dienst gedaan als kaaspakhuis. Na restauratie is sinds 1993 het Museum van de 20ste eeuw in het pand gehuisvest. Het gelijktijdig met de pakhuizen opgerichte achtergebouw aan het Venidse maakt deel uit van de bescherming.

Omschrijving

Het dubbele pakhuis is gebouwd op nagenoeg vierkant grondplan en telt vijf bouwlagen onder twee evenwijdige en met rode Hollandse pannen gedekte mansardedaken waarvan de noklijnen vrijwel haaks staan op de straat. De gerende voorgevel (NW) is opgetrokken in orangerode verblendsteen waalformaat in kruisverband met snijvoeg, afgewisseld met contrasterende banden van

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

witte baksteen ter hoogte van de onder- en bovendorpels van de vensters. Ook in het midden van de in rode baksteen gemetselde strekken boven de vensters en deuren is witte baksteen toegepast. De sobere achter- en zijgevels zijn gemetseld in rode machinale waalsteen eveneens in kruisverband met snijvoeg. In de vier gevels bevinden zich muurankers ter hoogte van de verdiepingsvloeren. Zowel de voor- als de achtergevel heeft de vorm van twee geknikte tuitgevels, met hardsteen ter plaatse van de aanzetten en knikken.

De symmetrische voorgevel telt twee keer vier vensterassen waarin op elke bouwlaag een tweedelig venster voorzien van achtruits onderramen en tweeruits bovenlichten. De derde en zesde vensterassen hebben op de tweede-, derde- en zolderverdieping een vergelijkbaar driedelig venster en op de begane grond en eerste verdieping een dubbele deur met driedelig bovenlicht (voorzien van tweeruits ramen). De deuren en vensters van de begane grond zijn voorzien van luiken, de deuren op de verdieping van twee zesruits ramen. Ter hoogte van de zolderverdieping zijn de buitenste vensters van elk pand niet tweedelig, maar enkel: een achtruits openslaand raam met tweeruits bovenlicht. In het midden van de zolderverdieping is in witgeglazuurde baksteen het bouwjaar 1903 ingemetseld. Bovenin beide tuitgevels bevindt zich een rondvenster. De twee tuiten worden bekroond door rijkgesmede windwijzers. De begane grond heeft in het midden een witmarmeren eerste steen met het opschrift: "DE EERSTE STEEN/GELEGD DOOR/El: Paul: de JONG./OUD 4½ JAAR./13 MAART 1903." Boven de tweede verdieping hangen twee witgeverfde houten naamborden met in zwarte letters links "GOUDA" en rechts "ALKMAAR".

Bovenaan de gesloten zijgevels bevindt zich een bakgoot op klossen. Hierboven heeft de linkerzijgevel (NO) in het midden een dakkapel met zesruits stolpraam (boven de rechterzijgevel recent vervangen door een liftopbouw in historiserende vormgeving).

De achtergevel (ZO) heeft een met de voorgevel vergelijkbare vensterverdeling. In de derde en zesde vensterassen bevinden zich echter geen drie-, maar tweedelige vensters. Op de eerste verdieping bevindt zich in de tweede, vierde, vijfde en zevende vensterassen een dubbele deur, voorzien van twee achtruits ramen en een tweedelig bovenlicht. De begane grond van de achtergevel wordt door een moderne tussenbouw aan het oog onttrokken.

In het interieur zijn alle verdiepingsvloeren uitgevoerd als enkelvoudige balklagen, die met smalle delen zijn bevloerd en in het midden ondersteund worden door onderslagbalken op standvinken. In het linker pand (nr.4a) herinneren twee kaasstellingen op de zolderverdieping en een vaste bascule op de begane grond aan de oorspronkelijke functie. De twee kappen zijn uitgevoerd als beschoten gordingenkap.

Het in rode machinale waalsteen opgetrokken achtergebouw heeft een rechthoekige plattegrond en telt één bouwlaag onder een met rode geglazuurde kruispannen gedekt lessenaardak waarvan de nok de gevel aan het Venidse afdekt. In deze hoge gevel (ZO) die voorzien is van twee rijen muurankers bevindt zich van links naar rechts een venster met dubbel luik, twee opgeklampte dubbele deuren met vijfuits bovenlichten voorzien van diefijzers, en drie smallere vensters eveneens met dubbele luiken.

Waardering

Het dubbele pakhuis met bijbehorend achtergebouw is van algemeen belang wegens cultuurhistorische en architectuurhistorische waarde als gaaf bewaard gebleven voorbeeld van een kaaspakhuis uit het begin van de 20ste eeuw. Tevens heeft het pand ensemblewaarde in relatie tot de diverse 19de- en 20ste- eeuwse kaaspakhuizen aan de Bierkade en in de directe omgeving daarvan.

Hoofdcategorie

Handelsgebouwen, opslag- en transportgebouwen

Subcategorie

Opslag

Functie

Kaaspakhuis

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument